

Na osnovu člana 25. stav 2. Zakona o društvima za osiguranje („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 17/05, 1/06, 64/06, 74/10 i 47/17) i člana 18. stav 1. tačka 12. Statuta Agencije za osiguranje Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 2/15 i 76/16), Upravni odbor Agencije za osiguranje Republike Srpske, na sjednici od 28. decembra 2018. godine, donio je:

P R A V I L N I K O OMBUDSMANU U OSIGURANJU U REPUBLICI SRPSKOJ

I - OPŠTE ODREDBE

Član 1.

(1)Ovim pravilnikom reguliše se status i pravila postupka Ombudsmana u osiguranju Republike Srpske (u daljem tekstu: Ombudsman).

(2)Ombudsman je uspostavljen pri Agenciji za osiguranje Republike Srpske (u daljem tekstu: Agencija) da omogući vansudsko razrješenje sporova i nesuglasica iz i povezanih sa ugovorom o osiguranju, koji nastaju između društva za osiguranje/Zaštitnog fonda Republike Srpske, sa jedne, i ugovarača osiguranja, osiguranika, korisnika osiguranja i trećeg oštećenog lica, sa druge strane.

(3)U postupku po prigovorima osiguranika, korisnika osiguranja i trećih oštećenih lica Ombudsman razmatra usaglašenost postupanja društava za osiguranje sa standardima i dobim praksama u osiguranju i Kodeksom poslovne etike društava za osiguranje (u daljem tekstu: Kodeks) i posreduje između strana u sporu u cilju postizanja sporazuma o vansudskom poravnjanju.

(4)U svom radu Ombudsman je nezavisan od Agencije i u postupcima koje vodi ne djeluje kao zastupnik Agencije.

(5)Akte Ombudsmana potpisuje Ombudsman i ovjerava štambiljem pravougaonog oblika, veličine 36x12 cm, na kojem ćiriličnim pismom piše Ombudsman u osiguranju u Republici Srpskoj.

(6)Tehničke i materijalne uslove za rad Ombudsmana obezbjeđuje Agencija.

(7)Ombudsman se finansira u skladu sa Odlukom o naknadi za finansiranje rada Ombudsmana u osiguranju koju donosi Upravni odbor Agencije.

(8)Ombudsman Upravnom odboru Agencije podnosi polugodišnji i godišnji izvještaj o radu.

II - IZBOR OMBUDSMANA I PRESTANAK FUNKCIJE OMBUDSMANA

Član 2.

(1)Upravni odbor Agencije vrši izbor Ombudsmana iz reda lica, kvalifikovanih pravnika sa značajnim iskustvom u struci i pravu osiguranja, koja pored zahtjeva stručnosti, ličnog i profesionalnog integriteta, ugleda i morala, treba da ispunjavaju i sljedeće uslove:

- a)da je državljanin RS/BiH sa prebivalištem u Republici Srpskoj,
- b)da ima univerzitetsku diplomu pravnog fakulteta i zvanje diplomirani pravnik sa najmanje 240 ECTS bodova,
- v)da ima najmanje pet godina iskustva u struci i pravu osiguranja,
- g) da posjeduje znanja o vansudskim načinima rješavanja sporova i nesuglasica.

(2) Za Ombudsmana ne može biti birano lice za vrijeme dok traju pravne posljedice pravosnažne osude za krivična djela: utaje, pronevjere u službi, falsifikovanje i upotrebu falsifikovanih dokumenata, krađu javne ili privatne imovine, davanje lažnih izjava i davanje ili uzimanje mita.

(3) Za Ombudsmana ne može biti birano lice koje radi za udruženje osiguravača ili bilo kojeg od članova udruženja, zastupnike ili posrednike u osiguranju.

(4) Ombudsman se bira na vremenski period od pet godina.

Član 3.

(1) Izabranom Ombudsmanu prestaje funkcija istekom perioda od pet godina na koji je imenovan.

(2) Izabranom Ombudsmanu prestaje funkcija prije isteka perioda od pet godina ispunjenjem uslova za obavezni odlazak u penziju (godine života i godine staža osiguranja, kumulativno) i u slučaju trajnog gubitka radne sposobnosti.

(3) Izabranom Ombudsmanu može prestati funkcija i prije isteka perioda od pet godina ako se utvrdi da više ne ispunjava uslove iz člana 2. stav 1, 2. i 3. ovog pravilnika i na lični zahtjev.

(4) Ukoliko blagovremeno ne bude proveden postupak za izbor Ombudsmana za naredni period, izabrani Ombudsman nastavlja da obavlja funkciju i nakon isteka perioda na koji je izabran.

III - PRAVILA POSTUPKA

3.1. Strane u postupku

Član 4.

(1) Strane u postupku kod Ombudsmana su:

a) podobni podnositelj prigovora za razmatranje i vođenje vansudskog postupka kod Ombudsmana, i

b) društvo za osiguranje, odnosno Zaštitni fond Republike Srbije (u daljem tekstu: društvo).

(2) Društvo za osiguranje, u smislu ovog pravilnika, je društvo za osiguranje koje posluje u Republici Srbiji i upisano je u registar koji vodi Agencija.

Član 5.

(1) Podobni podnositelj prigovora Ombudsmanu je fizičko lice: ugovarač osiguranja, osiguranik, korisnik osiguranja iz ugovora o osiguranju i treće oštećeno lice iz osnova osiguranja od građanske odgovornosti za štetu (u daljem tekstu: podobni podnositelj), pod uslovom:

a) da je, prije obraćanja Ombudsmanu, u internom postupku u društvu, koristilo pravo podnošenja prigovora/žalbe na odluku/ponudu/odgovor kojim je riješen zahtjev za odštetu ili naknadu iz osiguranja,

b) da nije prošlo više od godinu dana od događaja ili prijema odluke/odgovora društva na uloženi prigovor/žalbu u društvu i

v) da se ne vodi sudski postupak o istom predmetu spora, izuzev ako je isti prekinut radi vansudskog rješavanja spora kod Ombudsmana.

(2) Prigovor podobnog podnositelja Ombudsmanu smatra se i zahtjevom za posredovanje radi postizanja sporazuma o vansudskom poravnanju sa društvom.

3.2. Predmet postupka

Član 6.

(1)Ombudsman vodi vansudski postupak kojem je cilj da se razriješi spor/nesuglasica nastao iz ili povodom ugovora o osiguranju zaključenog na teritoriji Republike Srpske, na način da:

- a)posreduje između strana u sporu u cilju postizanja sporazuma o vansudskom poravnanju i/ili,
- b)donosi odluke/preporuke.

(2)U vansudskom postupku po prigovoru podobnog podnosioca, Ombudsman ne može da utiče na zaključeni ugovor o osiguranju, vrstu i obimu osiguravajućeg pokrića, te visinu naknade iz ugovora, odnosno visinu odštete iz osnova osiguranja od odgovornosti.

(3)Ombudsman ne postupa po prigovorima/podnescima/zahtjevima: za pružanje informacija i savjeta, za provođenje nadzora, za tumačenjem zakonskih i podzakonskih propisa i sl., a posebno ako se odnose na:

- a)poslovanje društava za osiguranje i kršenje propisa o osiguranju,
- b)pitanja za koje je nadležan sud ili drugi nadležni organ, organizacija ili institucija,
- v)izvršenje pravosnažne sudske presude i
- g)na odnose ugovarača osiguranja, osiguranika i korisnika osiguranja te trećih oštećenih lica i njihovih pravnih zastupnika,
- d)kao i po prigovorima koji se podnose od strane medija, društvenih zajednica ili osiguravača.

(4)Ombudsman ne postupa po prigovorima/pritužbama/žalbama i sl. koje mu budu proslijeđene na postupanje od bilo koje strane koja nije podobni podnositelj prigovora u skladu sa ovim pravilnikom.

(5)Izuzetno od odredbe stava 4. ovog člana, ukoliko prigovor bude Ombudsmanu proslijeđen od strane drugih ombudsmana u osiguranju, Ombudsman preduzima mјere i radnje koje imaju za cilj da se, u skladu sa ovim pravilnikom, postupak pred Ombudsmanom pokrene od strane podobnog podnosioca.

3.3. Načela postupka

Član 7.

(1)Postupak kod Ombudsmana podliježe načelima: dobrovoljnosti, privatnosti i povjerljivosti, jednakosti strana u postupku, nepristrasnosti i neutralnosti, ekonomičnosti i efikasnosti postupka sa minimumom formalnosti.

(2)Svi postupci pred Ombudsmanom su povjerljivi, a informacije, izjave, prijedlozi i ishod postupka kod Ombudsmana, ne smiju se objavljivati na način koji omogućuje da strane u postupku budu prepoznate.

(3)Postupak pred Ombudsmanom je besplatan, a strana u sporu sama snosi troškove koje ima, uključujući troškove prevoza, odsustva sa posla i sl.

(4)Postupak pred Ombudsmanom vodi se na jednom od jezika koji su u upotrebi u Republici Srpskoj, a strana koja ne razumije jezik obezbjeđuje usmeno prevođenje na svoj trošak.

(5)Odluke, preporuke i sporazumi postignuti u postupku kod Ombudsmana, ne mogu se koristiti kao dokazi u sudskom ili drugom postupku u vezi sa predmetom spora.

Član 8.

Postupak kod Ombudsmana ne podliježe formalnim procesnim pravilima, a u slučaju posredovanja između strana u sporu, Ombudsman shodno primjenjuje načela medijacijskog postupka.

Član 9.

(1) Komunikacija između Ombudsmana u osiguranju i strana u postupku, u pravilu, vrši se pismenim putem.

(2) Ombudsman, radi efikasnosti i ekonomičnosti vođenja postupka, može odlučiti da se komunikacija, u konkretnom slučaju, vrši na manje formalan način (putem telefona, telefaksa, elektronskom poštom, odnosno neposrednim razgovorom).

IV - VOĐENJE POSTUPKA

4.1. Pokretanje postupka

Član 10.

(1) Postupak se pokreće isključivo podnošenjem prigovora od strane podobnog podnosiča, u skladu sa ovim pravilnikom.

(2) Prigovor se podnosi isključivo u pisanom obliku, na obrascu čiji oblik i sadržaj određuje Ombudsman i koji se i objavljuje na internet stranici Agencije, u rubrici Ombudsman.

(3) Prigovor se dostavlja poštom, faksom ili predaje neposredno na protokolu Agencije.

(4) Uz uredno popunjeno i potpisano prigovor prilaže se:

a) ugovor o osiguranju (uslovi osiguranja i polisa) iz kojeg je proizašao spor,

b) odluka društva o riješenom zahtjevu za naknadu iz osiguranja,

v) prigovor/žalba u internom postupku u društvu na odluku o riješenom zahtjevu za naknadu iz osiguranja/ponudu odštete/ odgovor na uloženi zahtjev i

g) odluka/odgovor društva za osiguranje na uloženi prigovor/žalbu iz internog postupka.

(5) U slučaju spora nastalog po zahtjevu za naknadu štete iz osnova osiguranja od građanske odgovornosti za štetu, uz prigovor Ombudsmanu ne prilaže se uslovi osiguranja i polisa.

(6) Podnosioci prigovora sami snose odgovornost za pridržavanje zakonskih i ugovorenih rokova. Podnošenje prigovora i pokretanje postupka kod Ombudsmana u osiguranju nema dejstvo koje prekida zastarjevanje i nema uticaja na isticanje zakonom utvrđenih rokova zastarjelosti.

Član 11.

(1) Po prijemu prigovora, Ombudsman utvrđuje:

a) da li je obrazac prigovora uredno popunjeno i potpisano,

b) da li je podnositelj prigovora podoban u smislu odredbe člana 5. stav 1. ovog Pravilnika,

v) da li se odnosi na društvo za osiguranje u smislu odredbi člana 4. ovog pravilnika,

g) da li je priložena dokumentacija dovoljna za razmatranje i vođenje postupka.

(2) Ako je Ombudsman, uvidom u dostavljeni prigovor i raspoloživu dokumentaciju, utvrdio da prigovor ne sadrži sve potrebne podatke i priloge za vođenje postupka, Ombudsman može, u pismenoj ili usmenoj komunikaciji sa podobnim podnosiocem, zatražiti dodatne podatke ili dokumentaciju.

(3) Ombudsman ne prihvata prigovor ako utvrdi:

a) da podnositelj prigovora nije podoban u smislu odredbe člana 5. stav 1. ovog pravilnika i

b)da društvo za osiguranje, na koje se prigovor odnosi, nije društvo upisano u registar koji vodi Agencija.

(4)Odluku o neprihvatanju prigovora Ombudsman može donijeti i u slučaju da podobni podnositelj ne uredi prigovor dostavljanjem dodatnih informacija i dokumentacije, a na zahtjev Ombudsmana.

4.2. Razmatranje prigovora

Član 12.

(1)Ombudsman razmatra prigovor s obzirom na to što je, po njegovom mišljenju, pravično i razumno, uzimajući u obzir sve okolnosti slučaja.

(2)Pri razmatranju prigovora, Ombudsman uzima u obzir odgovarajući zakon, standarde i dobre prakse u osiguranju i Kodeks.

Član 13.

(1)Ombudsman može odlučiti da izvrši uvid u zahtjev podnosioca prigovora kod društva za osiguranje (predmet) u prostorijama društva.

(2)Ako, uvidom u prigovor i priloženu dokumentaciju Ombudsman ocijeni da mu je za sagledavanje okolnosti slučaja potrebno i izjašnjenje društva, prosljeđuje prigovor tom društvu, uz zahtjev da se isto, u roku koji odredi Ombudsman, detaljno izjasni o navodima iz prigovora.

(3)Izjašnjenje društva sadrži najmanje podatke o:

- a)vrsti osiguranja i pravnom osnovu,
- b)načinu utvrđivanja visine naknade/odštete,
- v)dinamici rješavanja zahtjeva i komunikaciji sa podnosiocem zahtjeva za naknadu i
- g)očitovanje na prijedlog podnosioca prigovora o razrješenju nesuglasice/spora.

(4)Uz izjašnjenje iz stava 3. ovog člana, društvo za osiguranje obavezno dostavlja kopiju polise osiguranja i uslova osiguranja po kojima je polisa zaključena, kao i drugu dokumentaciju koju zatraži Ombudsman.

Član 14.

(1)Ombudsman, nakon razmatranja prigovora, u zavisnosti od okolnosti slučaja, može donijeti:

a)pisanu preporuku ako utvrdi da je društvo prekršilo Kodeks, standarde i dobre prakse u osiguranju, ili

b)prijedlog za posredovanje društvu u slučajevima kada nije utvrđeno kršenje Kodeksa, standara i dobre prakse u osiguranju a ocijeni da postoji razumna mogućnost da se spor razriješi posredovanjem Ombudsmana.

(2)Društvo ima obavezu da obavijesti Ombudsmana o otklanjanju nepravilnosti na koje se preporuka Ombudsmana odnosi.

Član 15.

Na odluke, preporuke i druge akte koje donosi Ombudsman u skladu sa ovim pravilnikom, nije dopuštena žalba ili ulaganje drugih pravnih lijekova.

Član 16.

Ombudsman, u toku razmatranja prigovora, može odlučiti da obustavi postupak ako utvrdi:

- a)da podnositelj prigovora, bez opravdanog razloga, ne učestvuje u postupku,
- b)da je podnositelj prigovora odustao od prigovora,
- v)da je podnositelj prigovora podnio tužbu sudu,
- g)da su strane riješile spor u toku razmatranja prigovora kod Ombudsmana, a prije nego što je postupak kod Ombudsmana okončan.

4.3. Posredovanje Ombudsmana

Član 17.

(1) Kada u toku razmatranja prigovora, Ombudsman ocijeni da postoji razumna mogućnost da se spor razriješi posredovanjem, predlaže društву da prihvati posredovanje.

(2) Nakon što društvo pristane na posredovanje/medijaciju, Ombudsman donosi odluku o posredovanju radi razrješenja spora.

(3) Odluka iz stava 2. ovog člana, sadrži:
a) izreku da se određuje posredovanje strana u sporu u cilju postizanja vansudskog poravnanja
i
b) vrijeme i mjesto održavanja posredovanja.

(4) Vrijeme i mjesto održavanja posredovanja Ombudsman određuje nakon dogovora sa stranama u sporu.

Član 18.

(1) Društvo, na sastanku za posredovanje kod Ombudsmana zastupa zakonski zastupnik ili lice zaposleno u društvu.

(2) Podnositelj prigovora, na sastanku za posredovanje kod Ombudsmana, zastupa svoje interesе lično ili putem punomoćnika.

Član 19.

(1) Na sastanku se, u pravilu, ne provode dokazi, ali strane u sporu imaju pravo na izjašnjenja i na predstavljanje dokaza za svoje tvrdnje, međusobno pregovaranje i predlaganje mogućih sporazuma o poravnanju uz učešće Ombudsmana.

(2) Ako ocijeni da je potrebno, Ombudsman može da vodi odvojene razgovore sa svakom stranom.

(3) Ukoliko postoje opravdani razlozi i o tome strane postignu saglasnost, posredovanje se može prekinuti i zakazati nastavak u roku koji ne može biti duži od 20 dana od dana prekida.

(4) Svaka strana u sporu se u toku posredovanja može izjasniti da odustaje od započetog posredovanja.

Član 20.

(1)Ukoliko su se strane sporazumjele, iste sačinjavaju pismeni sporazum o vansudskom poravnanju koji sadrži sve činjenice o kojima je postignuta uzajamna saglasnost.

(2)Ukoliko to strane zahtijevaju Ombudsman pomaže u formulisanju sporazuma.

(3)Sporazum se sačinjava u tri primjerka koja potpisuju strane u sporu, a od kojih svaka strana i Ombudsman zadržavaju po jedan primjerak.

(4)Sporazum postignut pred Ombudsmanom obavezuje strane potpisnice.

V - UPISNIK

Član 21.

(1)Po prijemu prigovora ili drugog podneska, Ombudsman formira predmet i zavodi ga u interni elektronski Upisnik predmeta Ombudsmana (u daljem tekstu: Upisnik).

(2)Upisnik sadrži podatke o:

- a)podnosiocu prigovora,
- b)podnosiocu drugog podneska,
- v)društvu na koje se prigovor odnosi,
- g)razlozima prigovora i
- d)ishodu postupka.

(3)Podaci o razlozima prigovora razvrstavaju se prema vrsti osiguranja.

(4)Podaci o aktima iz postupka:

- a)preporuku društvu u slučaju kršenja Kodeksa, standarda i dobre prakse u osiguranju,
- b)odluku o posredovanju,
- v)sporazum o poravnanju,
- g)odluku o neprihvatanju prigovora ili drugog podneska,
- d)odluku o obustavljanju postupka.

(5)Lični podaci dostupni Ombudsmanu u postupku koji vodi, podliježu zaštiti u skladu sa važećim propisima.

VI - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 22.

(1)Lice koje je izabrano i vrši funkciju Ombudsmana u osiguranju u Republici Srbiji, na dan stupanja na snagu ovog pravilnika, nastavlja sa obavljanjem dužnosti do isteka perioda, u skladu sa Odlukom o imenovanju Ombudsmana u osiguranju („Službeni glasnik Republike Srbije“, broj: 111/17), ili do ispunjenja uslova za obavezni odlazak u penziju (godine života i godine staža osiguranja, kumulativno).

(2)Stupanjem na snagu ovog pravilnika prestaju da važe:

- a)Pravila postupka Ombudsmana u osiguranju („Službeni glasnik Republike Srbije“, broj: 10/09) i
- b)Pravilnik o zaštiti potrošača usluga osiguranja i Ombudsmanu u osiguranju („Službeni glasnik Republike Srbije“, broj: 65/13 i 87/15).

Član 23.

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srpske“.

Broj: UO-31/18
28. decembra 2018. godine
Banja Luka

Predsjednik
Upravnog odbora,
Goran Račić